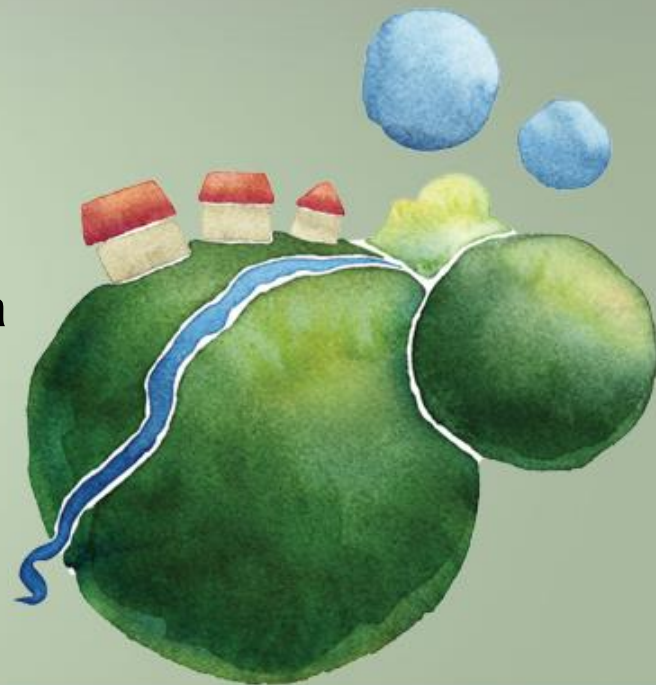

Krapinsko-zagorska županija

**Predstavljanje izvještaja
o evaluaciji projekta**

**Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih
komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u
osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-
obrazovnim ustanovama na području Krapinsko-
zagorske županije**

Zabok, lipanj 2021.

CILJ: evaluacija projekta osiguravanja pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika (PUN/SKP) nakon četverogodišnjeg razdoblja provedbe projekta putem ispitivanja mišljenja dionika projekta.

Istraživanjem su obuhvaćeni svi modeli sufinanciranja rada PUN i SKP.

Sudionici ispitivanja: dionici projekta u šk. god. 2020./2021.

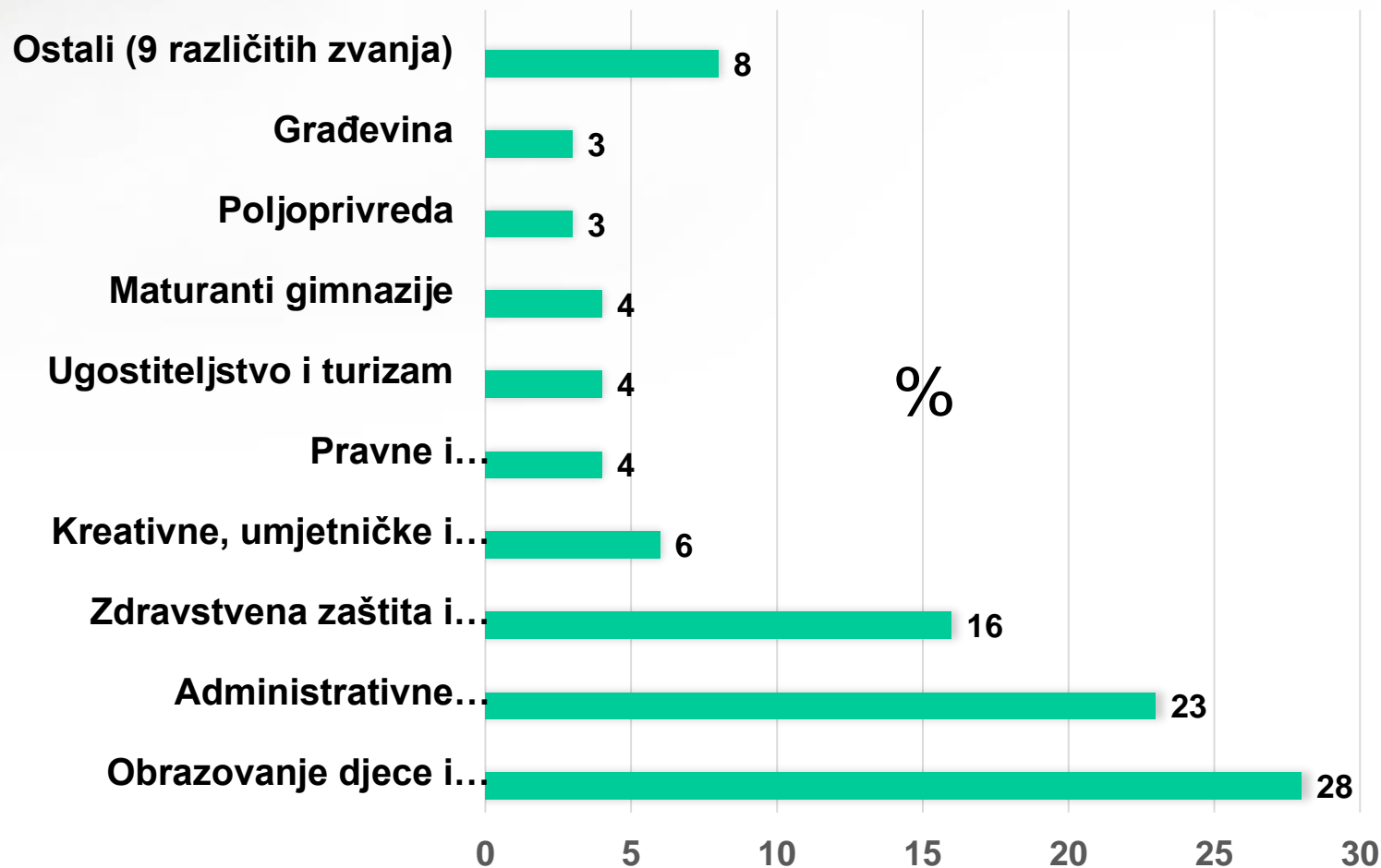
1. SUDIONICI ISPITIVANJA

	OŠ	SŠ	Ukupno
Pomoćnici u nastavi i stručni komunikacijski posrednici	96	20	116
Školski koordinatori rada pomoćnika	28	9	37
Učitelji i nastavnici učenika koji imaju podršku pomoćnika	185	71	256
Roditelji čija djeca imaju podršku pomoćnika	88	23	111
Učenici s TUR koji imaju podršku pomoćnika	82	18	100
Učenici vršnjaci iz razreda u kojem je učenik koji ima podršku pomoćnika	897	203	1100
Ukupno ispitanika: 1720			

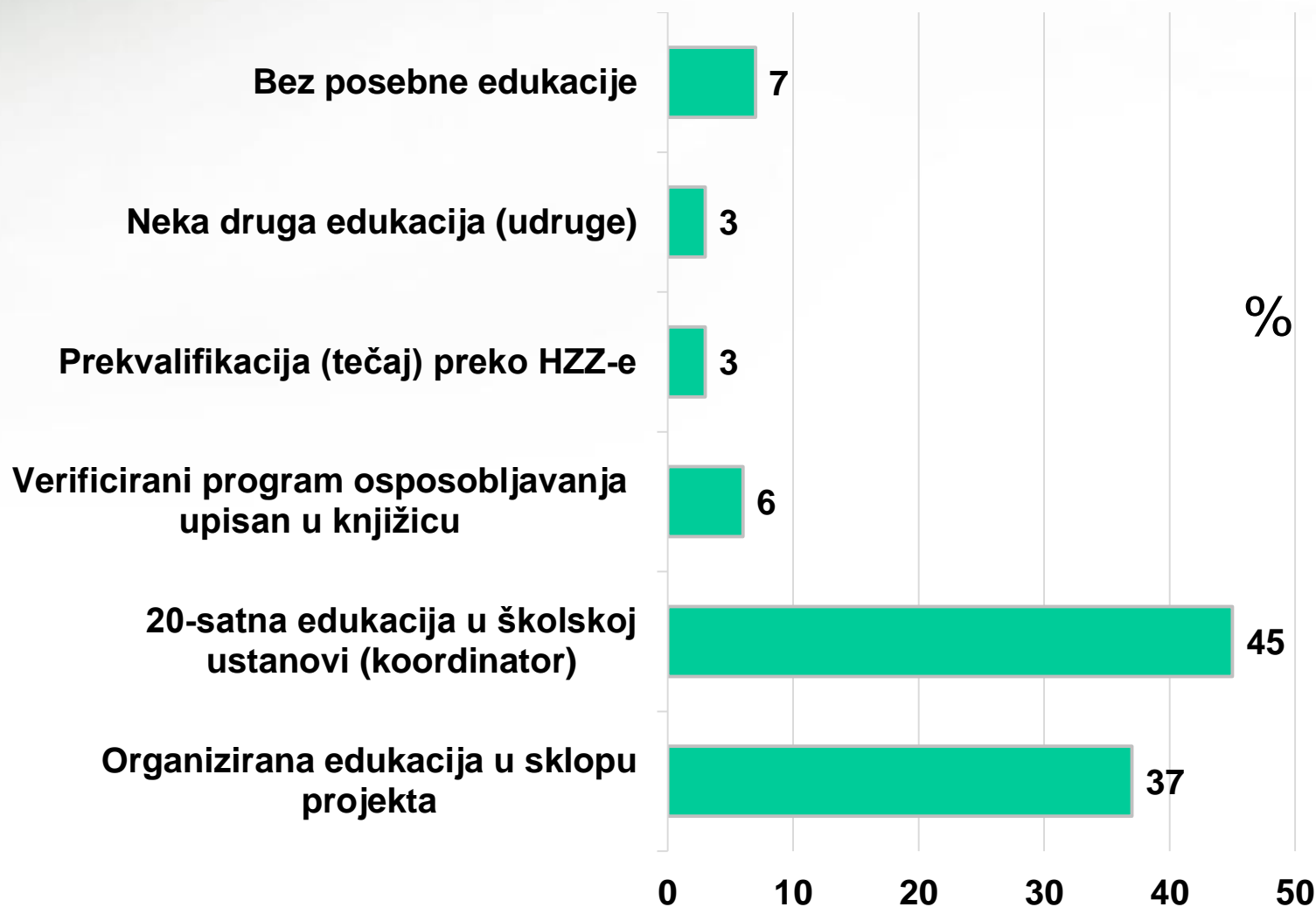
1.1. Osobitosti skupina ispitanika

Struktura PUN/SKP s obzirom na područje zvanja

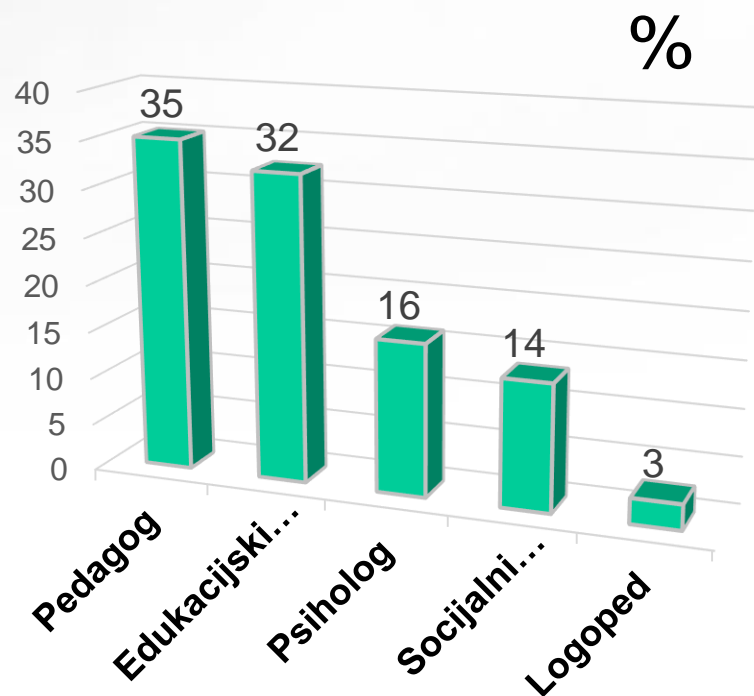
1.2. Edukacija PUN/SKP

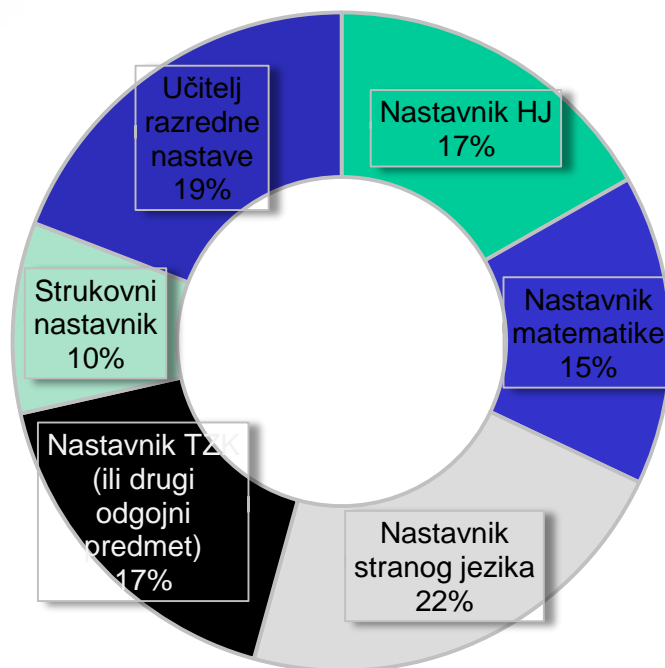

1.3. Struktura koordinatora s obzirom na zvanje

(u postotcima)

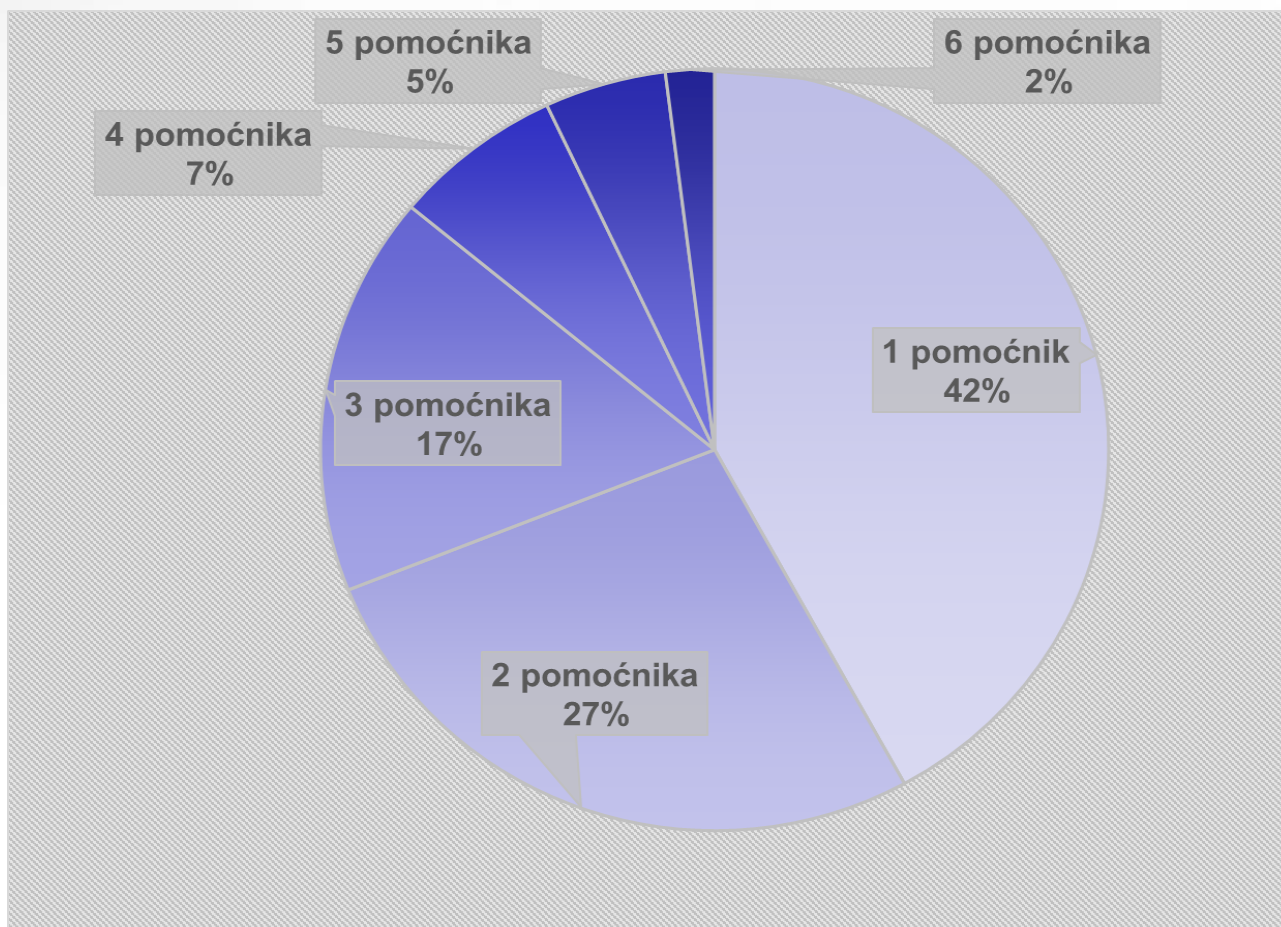

1.4. Struktura učitelja s obzirom na zanimanje

1.4. Broj pomoćnika s kojima su učenici s teškoćama ostvarili suradnju u posljednje četiri godine (prema navodu samih učenika)

2. RAZINA ZADOVOLJSTVA REALIZACIJOM AKTIVNOSTI KOJE SU PRETHODILE UKLJUČIVANJU PUN/SKP

- ☐ Upoznavanjem pomoćnika u nastavi i koordinatora
- ☐ Pripremom/edukacijom pomoćnika u nastavi za rad
- ☐ Suradnjom s roditeljima
- ☐ Upoznavanjem razrednog vijeća s ulogom pomoćnika u nastavi

Razina zadovoljstva učitelja i koordinatora u svim tvrdnjama kreće se u rasponu od 4,00-4,51 osim zadovoljstva koordinatora edukacijom pomoćnika (M=3,38)

STATISTIČKI POKAZATELJI (značajne razlike)

- od svih navedenih aktivnosti, koordinatori su najmanje zadovoljni pripremom/edukacijom PUN/SKP
- pripremom pomoćnika zadovoljniji su učitelji/nastavnici pri čemu su nešto zadovoljniji srednjoškolski nastavnici (u odnosu na osnovnoškolske)

3. ISPITIVANJE OPĆENITOG ZADOVOLJSTVA UKLJUČIVANJEM PUN/SKP

Sve ciljane skupine zadovoljne su uključivanjem PUN (raspon 4,35-4,74).

	N	Min	Max	M	SD	D
Koordinatori	37	3	5	4,46	0,650	5
PUN	116	2	5	4,35	0,805	5
Učitelji/nastavnici	256	1	5	4,55	0,695	5
Roditelji	111	2	5	4,75	0,579	5
Učenici s TUR	100	2	5	4,74	0,562	5
Vršnjaci učenika s TUR	1099	1	5	4,55	0,821	5

STATISTIČKI POKAZATELJI (značajne razlike)

- roditelji i učenici s TUR zadovoljniji su uključivanjem PUN u rad s učenicima u odnosu na same PUN
- osnovnoškolski vršnjaci zadovoljniji su uključivanjem PUN u odnosu na srednjoškolske vršnjake

4. ISPITIVANJE DOJMOVA O UKLJUČIVANJU PUN/SKP

1. Uključivanje pomoćnika u nastavi nije pozitivno utjecalo na to da **vršnjaci prihvate** učenika s teškoćama.*
2. Uključivanje pomoćnika u nastavi pozitivno je utjecalo na **obrazovna postignuća** učenika s teškoćama.
3. Uključivanje pomoćnika u nastavi pozitivno je utjecalo na **ponašanje** učenika s teškoćama.
4. Uključivanje pomoćnika u nastavi bilo je **korisno za sve** učenike u razrednom odjelu.
5. Pomoćnik u nastavi nije svojim prisustvom u razrednom odjelu pozitivno utjecao na **razredno ozračje**.*
6. **I dalje je potrebno** učenicima s teškoćama osigurati podršku pomoćnika u nastavi.

* obrnuto bodovanje

Ispitivanje **dojmova** o uključivanju PUN/SKP

5 Slažem se u potpunosti

4 Uglavnom se slažem

3 Niti se slažem niti ne slažem

2 Uglavnom se ne slažem

1 Uopće se ne slažem

Uključivanje pomoćnika pozitivno je utjecalo na...

...prihvatanje
učenika s TUR od
strane vršnjaka

...obrazovna
postignuća učenika
s TUR

...ponašanje
učenika s TUR

...korisno za sve
učenike

...razredno ozračje

I dalje je potrebno
osigurati podršku
učenicima s TUR

—Kordinatori

—PUN

—Učitelji

—Roditelji

—Učenici s TUR

—Vršnjaci

Ispitivanje dojmova (statistički pokazatelji)

- ☐ **Roditelji** učenika s TUR iskazuju veće slaganje s tvrdnjom da je uključivanje PUN pozitivno utjecalo **na obrazovna postignuća učenika** s TUR nego što to iskazuju učitelji/nastavnici i vršnjaci učenika.
- ☐ **PUN i učenici s TUR** iskazuju statistički značajno veće slaganje s tvrdnjom da je uključivanje PUN bilo **korisno za sve učenike** u razrednom odjelu od učitelja i vršnjaka.
- ☐ **Vršnjaci učenika** s TUR iz **osnovne škole** iskazuju veće slaganje s tvrdnjom da je uključivanje PUN **korisno za cijeli odjel** u odnosu na srednjoškolce.
- ☐ **Vršnjaci** učenika s TUR **manje se slažu s tvrdnjom kako je i dalje potrebno** učenicima s TUR osigurati podršku PUN u odnosu na koordinate, PUN i učitelje.

5. ISPITIVANJE SURADNJE I OSTALIH ASPEKATA UKLJUČIVANJA PUN U RAD S UČENICIMA S TUR

5.1. Mišljenje koordinatora

	M	SD
1. Uključivanje pomoćnika u nastavi nije olakšalo svakodnevni rad učitelja/nastavnika u razredu.*	4,19	1,244
2. Učitelji/nastavnici uspješno su surađivali s pomoćnikom u nastavi.	4,62	0,681
3. Učitelji/nastavnici uspješno su surađivali s koordinatorom.	4,65	0,676
4. Pomoćnik u nastavi uspješno je surađivao s koordinatorom.	4,62	0,639
5. Suradnja koordinatora i pomoćnika u nastavi pridonijela je kvaliteti podrške učenicima.	4,68	0,530
6. Aktivnosti provedene u sklopu Projekta nisu doprinijele uspješnoj inkluziji učenika s teškoćama u razvoju.*	4,54	0,869
7. Suradnja koordinatora i roditelja učenika s teškoćama uspješna je.	4,62	0,594
8. Učitelji/nastavnici imaju pozitivan stav prema pomoćniku u nastavi.	4,43	0,899
9. Koordinatorima je osigurana podrška nositelja Projekta.	4,32	0,784

5.2. Mišljenje pomoćnika u nastavi

	M	SD
1. Učitelji/nastavnici uspješno su surađivali s pomoćnikom u nastavi.	4,58	0.782
2. Suradnja koordinatora i pomoćnika u nastavi pridonijela je kvaliteti podrške učenicima.	4,69	0,665
3. Suradnja roditelja i pomoćnika u nastavi dobra je.	4,48	0,928
4. Komunikacija učenika s teškoćama i pomoćnika u nastavi uspješna je.	4.68	0,553

5.3. Mišljenje učitelja/nastavnika

	M	SD
1. Uključivanje pomoćnika u nastavi nije olakšalo svakodnevni rad učitelja/nastavnika u razredu.*	4,43	1,046
2. Učitelji/nastavnici uspješno su surađivali s pomoćnikom u nastavi.	4,63	0,625
3. Učitelji/nastavnici uspješno su surađivali s koordinatorom.	4,36	0,865
4. Pomoćnik u nastavi uspješno je surađivao s koordinatorom.	4,33	0,803
5. Suradnja koordinatora i pomoćnika u nastavi pridonijela je kvaliteti podrške učenicima.	4,36	0,805
6. Aktivnosti provedene u sklopu Projekta nisu doprinijele uspješnoj inkluziji učenika s teškoćama u razvoju.*	4,34	0,936
<u>7. Podrška pomoćnika u nastavi važna je za uspješan rad i napredovanje učenika s teškoćama.</u>	4,76	0,597
8. Uključivanjem pomoćnika u nastavi učitelj/nastavnik ima više vremena za podršku i praćenje drugih učenika.	4,65	0,669
9. Učiteljima/nastavnicima osigurana je podrška stručnih suradnika u radu s učenicima s teškoćama.	4,37	0,831
10. Učitelji/nastavnici nisu educirani za rad s učenicima s teškoćama.*	3,08	1,239

5.4. Mišljenje roditelja

	M	SD
1. Učitelji/nastavnici uspješno su surađivali s pomoćnikom u nastavi.	4,60	0,704
2. Suradnja koordinatora i pomoćnika u nastavi pridonijela je kvaliteti podrške učenicima.	4,75	0,564
3. Suradnja koordinatora i roditelja učenika s teškoća uspješna je.	4,68	0,674
4. Suradnja roditelja i pomoćnika u nastavi dobra je.	4,77	0,628
5. Komunikacija učenika s teškoćama i pomoćnika u nastavi uspješna je.	4,73	0,587
6. Potrebna je profesionalizacija zanimanja pomoćnika u nastavi.	3,92	1,383
7. Pomoćnik u nastavi pomaže Vašem djetetu u komunikaciji s učiteljima tijekom svih oblika nastave.	4,77	0,571
8. Uključivanje pomoćnika u nastavi Vašem je djetetu olakšalo sudjelovanje u terenskoj i izvanučioničkoj nastavi.	4,65	0,759
9. Pomoćnik u nastavi razumije kako se Vaše dijete osjeća.	4,63	0,660
10. Pomoćnik u nastavi prepoznaje potrebe Vašeg djeteta.	4,63	0,617
11. Uključivanje pomoćnika u nastavi pozitivno je utjecalo na samostalnost Vašeg djeteta.	4,48	0,784
12. Uključivanje pomoćnika u nastavi pozitivno je utjecalo na samopouzdanje Vašeg djeteta.	4,49	0,819
13. Uključivanje pomoćnika u nastavi pozitivno je utjecalo na motivaciju Vašeg djeteta.	4,57	0,758
14. Uključivanje pomoćnika u nastavi pozitivno je utjecalo na stvaranje radnih navika kod Vašeg djeteta.	4,42	0,837

5.5. Mišljenja učenika s TUR, vršnjaka učenika s TUR i roditelja

		M	SD
1. Pomoćnik u nastavi pomaže učeniku s TUR u komunikaciji s učiteljima tijekom svih oblika nastave**	roditelji	4,77	0,571
	učenici s TUR	4,65	0,869
	vršnjaci učenika s TUR	4,55	0,873
2. Uključivanje pomoćnika u nastavi olakšalo je učeniku s TUR sudjelovanje u terenskoj i izvanučioničkoj nastavi**	roditelji	4,65	0,759
	učenici s TUR	4,26	1,252
	vršnjaci učenika s TUR	4,42	0,994
3. Pomoćnik u nastavi razumije kako se osjeća učenik s TUR**	roditelji	4,63	0,660
	učenici s TUR	4,59	0,877
	vršnjaci učenika s TUR	4,49	0,888
4. Pomoćnik u nastavi prepoznaje potrebe učenika s TUR**	roditelji	4,63	0,617
	učenici s TUR	4,73	0,649
	vršnjaci učenika s TUR	4,64	0,724

		M	SD
5. Pomoćnik u nastavi pomaže ti u nastavi (pomaže ti pripremiti knjige i pribor potreban za praćenje i sudjelovanje u nastavi, usmjerava te na sadržaj rada, pruža ti pomoć u prepisivanju s ploče, daje ti upute, pojašnjava zadatke).*	učenici s TUR	4.53	1.049
	vršnjaci učenika s TUR	4.62	0.843
6. Pomoćnik u nastavi potiče te da samostalno izvršavaš zadatke.*	učenici s TUR	4.75	0,626
	vršnjaci učenika s TUR	4.49	0,914
7. Pomoćnik u nastavi pomaže ti u postizanju uspjeha (dobivanju što bolje ocjene).*	učenici s TUR	4.61	0,875
	vršnjaci učenika s TUR	4.60	0,844
8. Pomoćnik u nastavi pruža pomoć i drugim učenicima u razredu.*	učenici s TUR	4.28	1,190
	vršnjaci učenika s TUR	4.15	1,188
9. Pomoćnik u nastavi odnosi se prema tebi s poštovanjem (uvažava te, pristojan je).*	učenici s TUR	4.87	0,562
	vršnjaci učenika s TUR	4.77	0,621

* u upitnicima su čestice stilski prilagođene ciljanoj skupini

** usporedba rezultata između roditelja učenika s TUR-om, Učenika s TUR-om i vršnjaka učenika s TUR-om

5.6. Ispitivanje razlika između ciljanih skupina

- ☐ Suradnju učitelja/nastavnika i koordinatora, kao i suradnju PUN i koordinatora, **koordinatori procjenjuju uspješnijom** u odnosu na procjenu učitelja/nastavnika.
- ☐ **Roditelji** učenika s TUR **pozitivnije procjenjuju suradnju** roditelja i pomoćnika nego što je procjenjuju sami pomoćnici.
- ☐ **Učenici s TUR** iskazuju veće slaganje s tvrdnjom da PUN potiče učenika s TUR na **samostalno izvršavanje zadataka** u odnosu na vršnjake.

6. KAKO UČENICI DOŽIVLJAVAJU PUN/SKP

Učenici s teškoćama:

Kao osobu koja mi pomaže u školi 45%

Kao prijatelja 35 %

Kao drugog učitelja 18 %

Kao osobu koja mi pomaže i kao drugu učiteljicu 1%

Kao osobu koja me gnjavi 1 %

Vršnjaci:

Kao osobu koja pruža pomoć svim učenicima u razredu 45%

Kao osobu koja pomaže učenicima s TUR 32 %

Kao drugog učitelja 8%

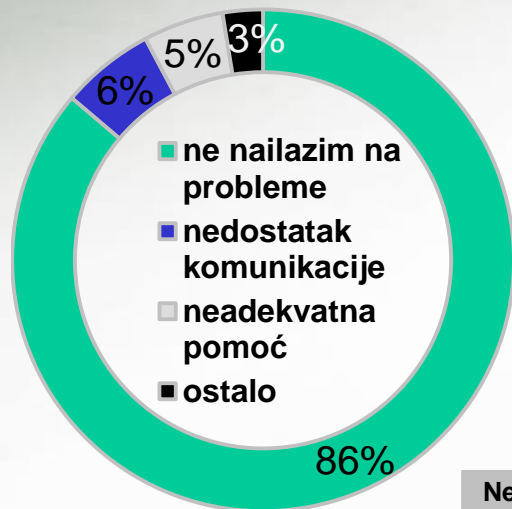
Kao prijatelja 6%

Nisam siguran 6%

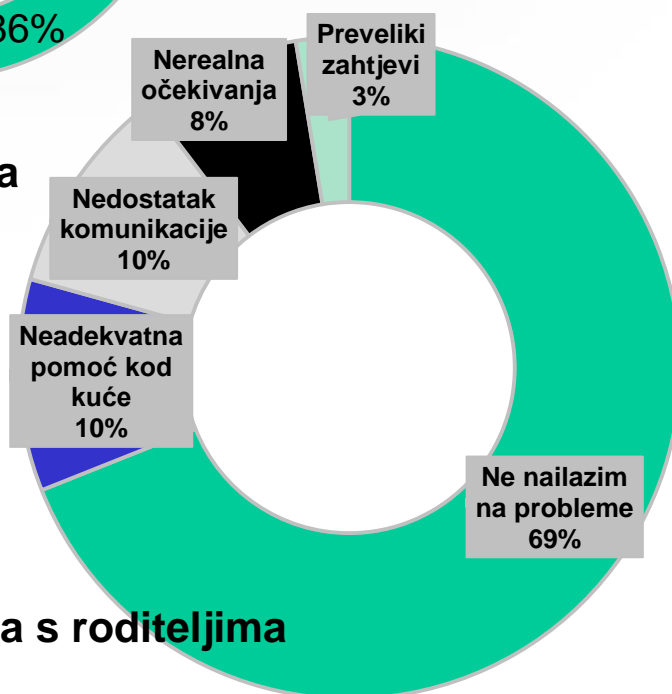
7. PROBLEMI S KOJIMA SE SUSREĆU PUN

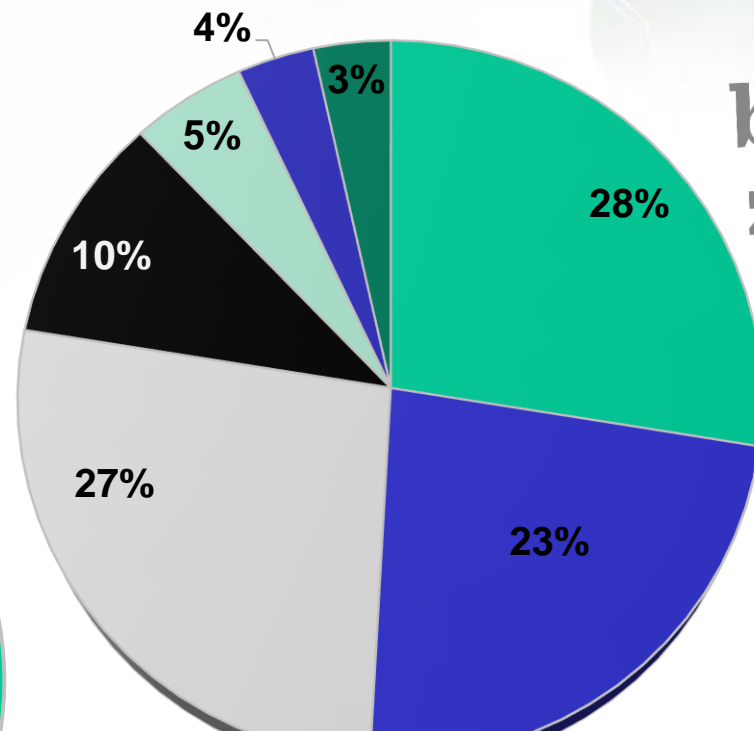
bal
tar⁴

Suradnja s
koordinadorima

Suradnja s roditeljima

Suradnja s
učenicima

- Nema problema
- Odbijanje suradnje
- Nedovoljna samostalnost
- Pretjerano traženje podrške
- Fizička agresija
- Neprimjerena komunikacija

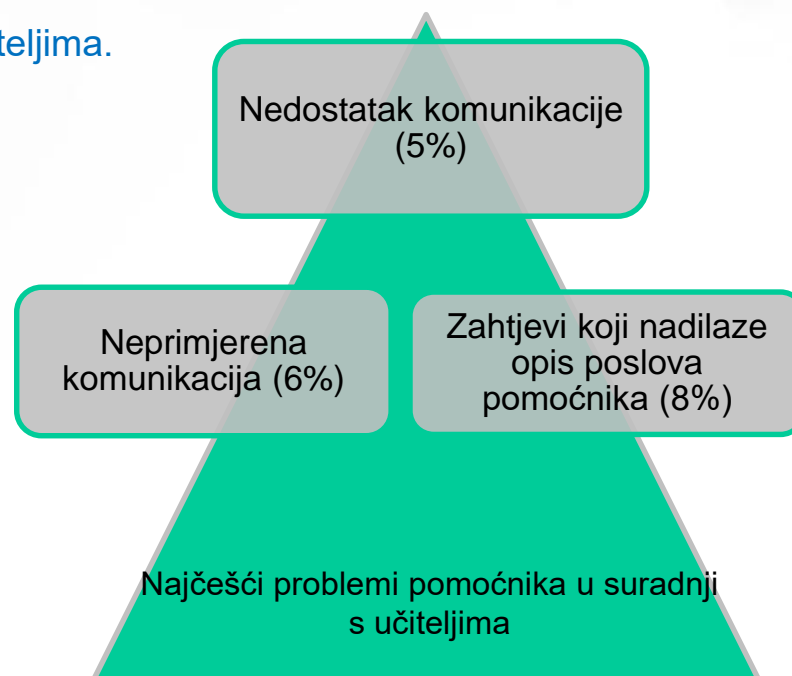

7.1. Podrška učitelja/ nastavnika

75 % pomoćnika nema problema u suradnji s učiteljima.

Najučinkovitiji oblici suradnje:

- ☐ Kratak dogovor prije početka sata 33%
- ☐ Diskretan dogovor tijekom sata 31%
- ☐ Materijali i jasne upute prije sata 22%
- ☐ Zajednička analiza na kraju sata 5%
- ☐ Zajedničko planiranje za duže razdoblje 4%

8. PROBLEMI NA KOJE NAILAZE RODITELJI

☐ Nije bilo problema u suradnji s pomoćnikom 73%

☐ Česta izmjena pomoćnika 12,6%

☐ Nedovoljna educiranost pomoćnika 11,7%

☐ Nije bilo problema u suradnji s koordinatorom 88,3%

☐ Neadekvatna pomoć i podrška koordinatora 5,4%

☐ Nedovoljan uvid koordinatora u rad PUN 3,6%

9. EDUKACIJA PUN I OSOBINE PUN

PUN se značajnije više slažu s tvrdnjom da je

„*Potrebna je profesionalizacija zanimanja pomoćnika u nastavi s odgovarajućom regulacijom prava koja proizlaze iz radnog odnosa.*” u odnosu na tvrdnju da „*Obavezna edukacija pruža dostatnu pripremu za obavljanje poslova PUN.*”

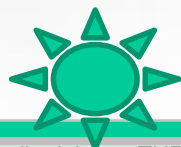
Sve ponuđene osobine pomoćnika procijenjene su kao izuzetno važne (D=5)

Dobre socijalne i komunikacijske vještine
Pozitivan pristup radu s djecom
Strpljenje
Fleksibilnost
Sposobnost suočavanja s izazovnim situacijama i/ili ponašanjima
Kreativnost
Organizacijske sposobnosti

Pomoćnice u nastavi važnijima procjenjuju **strpljenje, fleksibilnost i sposobnost suočavanja s izazovnim situacijama i/ili ponašanjima** u odnosu na muške kolege.

10. DODATNI KOMENTARI

	Zadovoljni	Nezadovoljni
KOORDINATORI	-kvalitetnija podrška i pomoć učenicima s TUR -bolja postignuća učenika -kvaliteta podrške nositelja Projekta na razini Županije	-premala satnica PUN -povećanje opsega posla stručnog suradnika (osim koordinacije, administracija i samostalno obavljanje edukacije PUN)
PUN/SKP	-bolji rezultati učenika -dobra suradnja i komunikacija s učenicima, učiteljima, koordinatorima i roditeljima	-status PUN (niska plaća, nepuno radno vrijeme, prekid radnog odnosa tijekom ljetnih praznika) -nerazumijevanje pojedinih učitelja prema učenicima s TUR
UČITELJI	-uključivanje PUN, dobra suradnja s PUN, -porast samopouzdanja kod učenika -ostaje više vremena za rad s ostalim učenicima	-nejasnoće oko količine pomaganja učeniku -nedovoljna edukacija pomoćnika i nastavnika o ulozi PUN -dio učenika ne ostvaruje pravo na PUN -jedan pomoćnik na više učenika
RODITELJI	-dobra podrška i suradnja s PUN -uključivanje djeteta u redovno školovanje, -bolji rezultati djeteta	-kašnjenje s uključivanjem PUN i promjene PUN -nesigurnost oko daljnjeg osiguravanja PUN -nedovoljna satnica i edukacija PUN
UČENICI S TEŠKOĆAMA	-pažnja i pomoć PUN	-premalo vremena provode s PUN -kad se PUN ljuti -kad ne razumije da je učeniku nešto teško napraviti -što cijelo vrijeme sjedi s učenikom
UČENICI VRŠNJACI	-pomoć učenicima s TUR, ali i drugim učenicima -pozitivno djeluje na učenika („postao bolji“), umiruje učenika i razred (komunikativan je, ljubazan, prijateljski nastrojen)	-ne pomaže koliko bi trebalo -više na učenika -ponekad se previše brine -ponekad upada u riječ profesorima -odrađuje zadatke umjesto učenika

11. ZAKLJUČAK

Sve ciljane skupine imaju izrazito pozitivno mišljenje vezano za uključivanje PUN u rad s učenicima s teškoćama te je poželjno nastaviti s provedbom aktivnosti.

Prostori za unaprjeđenje (preporuke):

1. UČENICI S TUR

- osiguravanje održivosti sustava PUN/SKP za sve učenike kojima je ta pomoć potrebna neovisno o modelu financiranja i u skladu s njihovim najboljim interesom
- smanjenje neizvjesnosti zbog kašnjenja s uključivanjem i čestih promjena pomoćnika

2. EDUKACIJA

- kvalitetnija i ujednačena edukacija PUN (standard)
- dodatna edukacija odgojno-obrazovnih djelatnika o radu s učenicima s TUR i ulozi PUN/SKP

3. POBOLJŠANJE STATUSA PUN/SKP

- satnica, mogućnosti punog radnog vremena, regulacija statusa tijekom ljetnih mjeseci
- profesionalizacija zanimanja

Što nam poručuju ispitanici?

UČITELJI / NASTAVNICI

„U svom radu s pomoćnicima u nastavi imam samo pozitivna iskustva, odličnu suradnju, profesionalnost i predanost u radu.“

„Nastava bez pomoćnika u nastavi bila bi nezamisliva u bilo kojem pogledu pogotovo za učenike sa zahtjevnijim teškoćama.“

„...kada pomoćnik i dijete „kliknu“, to je ogromna pomoć svima u sustavu...“

RODITELJI

„Moje dijete čini sretnijim; školskim obvezama pristupa s više volje i zanimanja; školu shvaća kao zabavu.“

„Znam da moje dijete pokraj sebe ima osobu na koju se može osloniti i koja će joj u datom trenutku pomoći.“

KOORDINATORI

„Ovaj Projekt u našoj Školi u potpunosti postiže svrhu svog postojanja i izuzetno je zadovoljstvo vidjeti sreću i uspjeh učenika s teškoćama koji to ne bi postigli bez takvog oblika podrške.“

POMOĆNICI U NASTAVI

„Posebno sam zadovoljna kada nastavnici i koordinatorica primijete trud koji ulažem u djetetov razvoj, no, ipak sam najzadovoljnija kada kod učenika vidim koliko im znači moja podrška i kad napreduju u raznim područjima.“

„Posebno sam zadovoljna djetetom kojem sam pomoćnik; ono ima svoje poteškoće, ali me puno uči o životu i ljudima!“

Što nam poručuju ispitanici?

UČENICI S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

„Pomaže mi oko svega i poštuje me.“

„Budi uvijek sa mnom!“

„Hvala ti za sve.“

„**Volim te!**“

VRŠNJACI

„**Pomaže mom prijatelju.**“

„Brižna prema svima.“

„Zadovoljna sam što je pomoćnik uvijek spreman pomoći bilo kome od nas, a ne samo učeniku s poteškoćama.“

„Uvijek se drži dogovora, rješava razne probleme i uvijek se drži stručnih pravila.“

Što nam poručuju ispitanici?

Poruke pomoćnicima (učenici)

- veliki broj zahvala i pohvala pomoćnicima
- radi odličan posao i neka samo tako nastavi
- da ostane brižan i pažljiv
- da i dalje ostane s njima
- da više obrati pažnju na njihove osjećaje
- da im je postao prijatelj/prijateljica
- da pomaže i ostalim učenicima
- da bude strog prema onima koji ne slušaju kad učiteljica nije u razredu
- da ponekad kaže učeniku da njegovo ponašanje nije u redu
- da manje koristi mobitel
- da učeniku tiše objašnjava
- da mora imati strpljenja za cijeli razred

Istraživanje je provela radna skupina stručnih suradnika:

Jelena Bošnjak – voditeljica
Mirjana Laginja
Nevenka Vodolšak Pavić
Aleksandra Podsečki
Anita Šalec
Renata Cesarec-Topolovec
Vesna Tomorad
Stručna i administrativna podrška:
Jasna Petek
Brankica Čavuzić
Barbara Dolenc